

УКРАЇНСЬКИЙ КОПОРИТ МИСТЕЦТВА БАТИКА

Юлія ЯНЧУК

У приміщенні нашого інституту була відкрита виставка творчих робіт студентів 51-Р групи спеціальності «Образотворче мистецтво», виконаних у техніці батик (художній розпис тканини). До уваги викладачів та студентів були представлені кращі роботи з навчального предмету «Художня обробка тканини». Цікаві кольорові поєднання, використання сольових ефектів продемонстрували Наталія Ковальчук, Тетяна Починок, Ірина Дмитрук, Віта Сотнічук, Дмитро Михашук, Тетяна Дудь, Олена Ягнич, Іванна Медвідь.

Саме слово «батик» — яванського походження і в перекладі означає «малювання гарячим воском». Йдеться про оригінальний спосіб прикрашання тканини шляхом нанесення візерунків розтопленим воском з наступним фарбуванням тих частин полотна, котрі залишались вільними від воску.

Багато народів по всьому світу з сивої давнини розвивали цей вид мистецтва. Жителі африканських країн Нігерії та Сінгала, використовують техніку «батик» ось уже на протязі 1500 років. Замість воску для нанесення візерунків на тканину вони використовували пасту у виді суміші з муки, маніоки, рису та квасців (або сульфату заліза), зварених разом. Стародавні зразки тканин, розписані у техніці

«батик», знайдені археологами у Західній та Центральній Африці, Єгипті, Близькому Сході, Середній Азії, Туреччині, Ірані, Індії, Китаї, Японії, Індонезії, островах Океанії. Вік цих зразків — близько 2000 років.

Найбільшого розквіту, рідкісної художньої довершеності та виключної технічної витонченості ця техніка досягла на Індонезійському острові Ява у XVII столітті н.е. В той час одяг, розписаний у техніці «батик», був своєрідним символом ієрархічних відмінностей в Індонезії. В залежності від візерунку, нанесеного на одяг, визначався соціальний статус людини, його положення у суспільстві, приналежність до певного стану.

Розробкою малюнків, нанесенням їх на тканину та першим нанесенням воску, займалися тільки благородні, високого положення жінки у палаці султана. А трудомісткі заключні етапи (наступне нанесення воску та фарбування) виконували ремісники під пильним контролем наглядачів. Секрети виготовлення «батику» передавались із покоління в покоління впродовж довгого часу і не покидали стін палацу султана.

У XVII столітті Індонезія стала колонією Голландії, тому європейська культура внесла свій величезний внесок у розвиток батику. Проте відбувся і зворотній вплив: батик

став вливатися у культуру Європи. У 1900 році на Паризькій міжнародній виставці вперше були виставлені роботи, виконані у техніці «батик». У 80 — 90-і роки XX століття батик широко почав застосовуватися в оформленні інтер'єрів.

У наш час найбільшу популярність отримала техніка холодного батику, де замість гарячого воску використовують спеціальну суміш — «резерв». Для нанесення «резерву» на тканину використовується скляна трубочка, котра має загнутий кінчик і резервуар у середній частині для запасу резерву. У цій техніці розписувались не тільки панно, а й декоративні тканини, штори, завіси, одяг, серветки та багато іншого.

Студенти мистецького факультету опановують цю прадавню художню техніку, поєднуючи традиції далекого Сходу з українським багатограним колоритом.

Отож побажаємо нашим митцям нових знахідок в освоєнні батику, творчої наснаги, реалізації всіх задумів та віри у свої сили та можливості.

“Замок” - газета КОГПІ ім.Тараса Шевченка
Видається українською мовою.
Свідоцтво **ТР №422-22Р**, 05.12. 2006 р.
Індекс **96492**
Засновник і видавець: трудовий колектив
КОГПІ ім. Тараса Шевченка

Наш розрахунковий рахунок:
35427008001808
МФО 838012
УДК в Тернопільській області
ЗКПО 02125556

Головний редактор
Анатолій БАГНЮК
Літературний редактор,
відповідальний секретар
Ніна БАГНЮК
Редактор-дизайнер
Сергій ЮРЧУК

Редактор відділу студентської
молоді, оператор комп'ютерного
набору і верстки
Валентина КАЩУК
Фотохудожник
Петро ДАНИЛЮК

Видруковано
у ТОВ “Буковинський
видавничий дім”
м.Чернівці,
вул. Лесина, 31
Наклад **1400 прим.**

Наша адреса: 47003,
вул. Ліцейна, 1,
м.Кременець,
Тернопільська обл.